

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

ד.

עין משפט
גור מצוה

(א) [ומה עתה:] (ב) [פי']
[ומה עתה:] (ג) [דריה יומיה]
[ומה עתה:] (ד) [דריה יומיה]

גליון הש"ס

רש"י ר"ה כל ל' יום. פי'
מנ"א פי' מתי"א פ"ק ר"ב:

וּפּוֹרֵשׁ, וַיִּקְבְּרוּ אֶת הַמֵּת מִיַּד דְּמִיּוֹן דְּחַלְהָ עֲלֵיו מַחְסוּהָ הוּא לְגַבִּיהָ כְּרַגְלָא וְלֹא אֲחִיָּא אֲבִילוּת וְחִילָלָא וְנִוְהַג שְׁבַע יְמֵי הַמַּשְׁתַּה כּו'. וְכָל אֹתוֹן הַיּוֹמִים, שֶׁל יְמֵי הַמַּשְׁתַּה וְשֶׁל אֲבִילוּת: הוּא יֵשׁן כּו'. וְאִין מִתְמַדִּין זֶה עִם זֶה שֶׁמָּא יִבְעוּל וְאֵלֶּךָ אֲסוּר בְּתַשְׁמִישׁ כְּדִילְפִינִין כְּאֵלָּא מְגַלְחִין (מִוְרָק דָּף טו'): וְאִף כְּשֶׁבַע יְמֵי הַמַּשְׁתַּה שֶׁהֵן כְּרַגְלָא נִוְהַג הוּא אֲבִילוּת שֶׁל דְּבָרֵי לִינְעָא דְהֵיִינוּ אֲסוּר בְּתַשְׁמִישׁ דְּלִקְמָן: וְאִין מוֹנְטִין. בְּשִׁבְלֵי הַאֲבִילוּת אִין אֲסוּרִין עֲלֵיהָ תַּכְשִׁיטָהּ שְׁלֹא תַמְגַּנָּה עַל כְּעֵלָּה: כָּל שְׁלֵשִׁים יוֹם, וְאֲעִי"פ שֶׁהֵן יְמֵי אֲבִילוּת לְשֹׁאֵר דְּבֵי אֲדָם וְכָל שֶׁן מַשְׁלֵשִׁים וְחֵלְפִין: לְדִילְכָּא אִינוּשׁ דְּעֵרְתָּ. אִם יִפְסְדוּ מֵה שְׁהִיִּנו: שְׁנָפִן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר, שׁוֹב אִינוּ רֹאשִׁי לְמוֹכְרוֹ בְּמִקְלוּיָן: כְּדָרְךָ. שְׂמִיחָ אִינוּשֵׁי טוֹבָא וְיֵשׁ קוֹפְסָה דְּהֵרְבָּה: אֵלֶּךָ דְרַב כְּסָדָא. דְּמַפְלִיג בֵּין נִתָּן לֵלֵךְ נִתָּן: הֵיכִי מְשַׁכְּחָה לָהּ. לֹא כְּדָרְךָ וְלֹא כְּכַפְר: דְּמַפְסָק מְכַרְךָ וּמַפְסָק מְכַפְר. מוֹאֲלָה מְכַלֵּל כְּרָן וּמוֹאֲלָה מְכַלֵּל כְּפֵר. גְּדוּלָּה מְכַפְר לְקוֹטְמָה וְכָל: סְנִיף כְּרִב כְּסָדָא. דְּמוֹקִי לָהּ נִתָּן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר: וְכֵן מִי שְׁפִירְסָה אֲשֶׁתוֹ נָדָה. וְאִין חֲמִינָה זֶה עִם זֶה: כֵּן כָּן וְכֵן כָּךְ. בֵּין יֵשׁ אֹהֶם בֵּין אִין אֹהֶם: לֹא יִבְעוּל. זְעִילָה רֵאשׁוּנָה: לֹא עֲבָרָה שְׁבַע כּו'. כִּלְלֵי שְׁבַע מַפְטִי שְׁעוּשָׁה חֲבוּרָה: וְלֹא כְּמוֹנָ"ס. לְקַמְן [ועי' מפרש:] מַפְטִיעַ לִישָׁה. הֵא דְקַמְתִּי דְאֲסוּר בְּתַשְׁמִישׁ כְּשֶׁבַע יְמֵי הַמַּשְׁתַּה שֶׁהֵן לוֹ כְּרַגְלָא: שֶׁל לִינְעָא. שְׂמִיחָ וְיֵכָר לְבָרִית שֶׁהוּא אֵלֶּךָ בְּכֵן: לֹא שֵׁנו. דְלִין נִלְמַנִּין לְהִתְיַחֵד: אֵלֶּךָ שְׁלֹא כְּעַל. דְּמַקְרִי לִישָׁה יִכְרִי: דְּכַבְּעַל עַסְקִין. דְּקַמְתִּי דְּבַעַל זְעִילָה מוֹיָה לְפִי קְבוּרָה: וְלֹא יִקְאָמֵר. רַבָּא לֹא שֵׁנו אֲפִירְסָה אֲשֶׁתוֹ נָדָה קְאָמֵר דְּמִיּוֹן נָדָה מְמִירָה עַל הָאָהוּ לִנְוִלוּיָא דְאֲסוּר כְּרִב: הֵא וְכֵן קַמְתִּי. קַמְ"ד אֲבִילוּת מִלְתָּא דְלִבְיָלִית מְדַמִּין לִישָׁה וְכִבְיָלִית דְּבַעַל עַסְקִין: ה"ק

וּבִעוּל בְּעִילַת מִצְוָה וּפּוֹרֵשׁ וְנִוְהַג שְׁבַע יְמֵי הַמַּשְׁתַּה וְאַחַר כֵּךְ נִוְהַג שְׁבַע יְמֵי אֲבִילוּת וְכָל אֹתוֹן הַיּוֹמִים הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהִיא יִשְׁנָה בֵּין הַנְּשִׁים (ב) וְאִין מוֹנְעִין תַּכְשִׁיטִין מִן הַכְּלָה כָּל שְׁלֵשִׁים יוֹם "וְדוּקָא אֲבִיו שֶׁל חֲתָן אוֹ אִמָּה שֶׁל כְּלָה לְיִכְבָּא אִינוּשֵׁי שֶׁרַח לְהוֹ אֲבָל אִיפְכָּא לֹא אֲמִיר פְּרַם בַּר פְּרָא אֲמִיר רַב חֲסָדָא לֹא שֵׁנו אֲלֵא שְׁנָתָן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר אֲבָל לֹא נִתָּן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר מוֹדְבִין אֲמִיר רַבָּא וְכַכְרָךְ אֲעִ"פ שְׁנָתָן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר מוֹדְבִין אֲמִיר רַב פְּפָא וְכַכְרָךְ אֲעִ"פ שְׁלֹא נִתָּן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר לֹא מוֹדְבִין וְאֵלֵּא דְרַב חֲסָדָא הֵיכִי מַשְׁכַּחַת לָהּ אֲמִיר רַב אִישֵׁי כְּנֹון מִתָּא מַחְסִיָּא דְּמַפְסָק מְכַרְךָ וּמַפְסָק מְכַפְר נִתְּנָא כּוּוּרְתָּהּ דְּרַב חֲסָדָא יִהְיֵי שְׂוִיהָ פְתוּ אַפּוּיָה וְטַבְחוּ טַבּוּחַ וְיִינוּ מוֹזֵג וְנִתָּן מִיֵּס עַל גְּבִי בָשָׂר וּמֵת אֲבִיו שֶׁל חֲתָן אוֹ אִמָּה שֶׁל כְּלָה מְבַנְיִסִין אֶת הַמֵּת לְהוֹרֵד וְאֶת הַחֲתָן וְאֶת הַכְּלָה לְחוּפָה וּבִעוּל בְּעִילַת מִצְוָה וּפּוֹרֵשׁ וְנִוְהַג שְׁבַע יְמֵי הַמַּשְׁתַּה וְאַח"כְּ נִוְהַג שְׁבַע יְמֵי אֲבִילוּת וְכָל אֹתוֹן הַיּוֹמִים הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְאֲשֶׁתוֹ וְכָל אֹתוֹן הַיּוֹמִים הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁתוֹ נָדָה הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהִיא יִשְׁנָה בֵּין הַנְּשִׁים (ב) וְאִין מוֹנְעִין תַּכְשִׁיטִין מִן הַכְּלָה כָּל ל' יוֹם בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ לֹא יִבְעוּל לֹא בְּעֵרֵב שַׁבַּת וְלֹא בְּמוֹצָי"ש אֲמִיר מֵר הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהִיא יִשְׁנָה בֵּין הַנְּשִׁים מַסִּיעַ לִישָׁה לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאֲמִיר רַבִּי יוֹחָנָן יִתְּנָה יִתְּנָה אֲבִילוּת בְּמוֹעֵד אֲבָל דְּבִרְתָּן שֶׁ צִינְעָא וְנִוְהַג דְרַשׁ רַב יוֹסֵף בְּרִיה דְרַבָּא מִשְׁמִיהָ דְרַבָּא ה"ל"ש אֵלֵּא שְׁלֹא בְעַל אֲבָל בְּעַל אֲשֶׁתוֹ יִשְׁנָה עִמּוֹ וְהֵא הָבָא דְּכַבְּעַל עַסְקִין וְקַתְנִי הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהִיא יִשְׁנָה בֵּין הַנְּשִׁים כִּי קְאָמֵר יִפְרִיסָהּ אֲשֶׁתוֹ נָדָה הֵא וְכֵן קַתְנִי ה"ק

וּבִעוּל בְּעִילַת מִצְוָה וּפּוֹרֵשׁ. קוֹדֵם שִׁיקְרָה הֵמָּה אֲבָל לְאַחַר שֶׁנִּקְרַע לָהּ כְּדִלְמִינִין כְּסִמּוֹן דְּכִרְסִים שֶׁל לִינְעָא נִוְהַג וְדִיּוּק לָהּ מְדַקְמִי כָּל אֹתוֹן הַיּוֹמִים הוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים כִּי מוֹיָה מְרִשָּׁא דְּהַכָּא לֹא ה"מ לְמִידָק דְּדוּקָא כְּשֶׁהֵמָּה נִחְמַד הוּא דְשָׂרִי זְעִילַת מְזוּזָה דְּמַנִּי לְדַמּוּי דְּבִעוּל זְעִילַת מְזוּזָה הֵיִנו אֲפִי לְאַחַר שֶׁהֵן עֲלֵיו אֲבִילוּת אֲבָל קִשָּׁה לְרַשְׁבַּי"א אֲמַי"א לֹא דִיּוּק מְדַקְמִי וּפּוֹרֵשׁ מְכַלֵּל דְּנִוְהַג דְּכִרְסִים שֶׁל לִינְעָא מְדַלָּה הַמֵּת אֵלֶּךָ זְעִילַת מְזוּזָה דְּדוּקָא וְאִוְרִי"ה דְּהַמ"ל פּוֹרֵשׁ מַשּׁוּם דַּס תְּנִילִים כְּדִלְמִינִין בְּפ' מִיוֹקָת (וְגַד דָּף פה): אֲבָל מְהוּא יֵשׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים דִּיּוּק שְׂפִיר דְּהוּ מַשּׁוּם אֲבִילוּת דְּלִי מַשּׁוּם נְדוּת כִּיּוֹן דְּזַעֲלִיל אֲשֶׁתוֹ יִשְׁנָה עִמּוֹ כְּדִלְמִיר רַב יוֹסֵף כְּסִמּוֹן וְעוּד דְּכָל אֹתוֹן הַיּוֹמִים שְׂמַשְׁתַּה דְּכִבּוּלָּהּ הוּא מַד טַעֲמָא דְּהֵיִנוּ מַשּׁוּם אֲבִילוּת וְהַשְׂמָחָה מְקַלְפִין טְפִי בְּאִינוּת דְּלִאוּרִימָא מְכַאֲבִילוּת דְּרַבְנָן מִיַּד דְּהוּא דְּאֲנִילַת סְנַל וְעִטְפִיתָּהּ הֲרָאָה וְכִפְיִיתָּהּ הַמְטָה: בְּעִילַת מִצְוָה. קָרִי לָהּ מַשּׁוּם נְדוּת מְזוּזָה מַשּׁוּם דְּכַחֲבִי כִי זְעִילָךְ עוֹשִׂין וְאִמְרִי' (פְּסֻדְרִין דָּף כג): אִין אִשָּׁה כּוֹרֵמַת בְּרִית אֵלֶּךָ לְמִי שְׁעוּשָׁה אֲתָהּ כְּלִי וְעִ"י כֵךְ מִדְּבַרְךָ נָה וְנִבְאִין לִידִי פְרִיָּה וְרַבִּיהָ וְלִנְהִי קָרִי לָהּ לְנִעְיָלָה רֵאשׁוּנָה זְעִילַת מְזוּזָה: אֲבָל אִיפְכָּא ז"א. וְהִיא אִם אֲבִילוּת מַחֲמַת שְׂאֵר קְרוּבִים תִּימָה דְלִמֵּר כְּפ"ג דְּמוֹעֵד קִטְרִין וְדָף כג. וְסָא מִתָּא אֲשֶׁתוֹ אֲסוּר לִישָׁא עַד שִׁיעֲבֵרוּ ג' רְגֵלִים וְסָא אִין לוֹ בְּנִים מוֹתֵר לִישָׁא לְאַחַר מַשּׁוּם פְּרִיָּה וְרַבִּיהָ הֵינְיָה לוֹ בְּנִים קְטִינִים מוֹתֵר לִישָׁא לְאַחַר מַשּׁוּם פְּרִיָּתָם וְהַכָּא אֲמִיר אֲבָל אִיפְכָּא לֹא וְנִשְׁמַע דְּבִחִין לוֹ בְּנִים עַסְקִין מְדַקְאָמֵר דְּלִישָׁא דְעֵרָה לְהוֹ מַשְׁמַע דְּכַחֲבוּר אִיזִיר וְיִלְ דְלִילְתֵר לֹא דוּקָא אֵלֶּךָ כְּלוֹמֵר מוֹתֵר לְאַחַר ז' וְמוֹיָה לְנִעְוֵל אֲסוּר עַד לְאַחַר ל' דְּמוֹכַח בְּתֵר הֵיכִי זְמַעֲמָה שְׂמַתָּה אֲשֶׁתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הִכְתָּן אֲשֶׁתוֹ נָדָה לְאַחֲתָהּ בְּרִית הַקְּבָרִית לֹא וּפְרַנְסִי בְּנִי חֲמוּמִין וְאֲעִי"פ לֹא זָנָה עֲלֵיהָ עַד זְמַן מְרוּבָה מֵאִי זְמַן מְרוּבָה עֲלֵיהָ

א א ב מ"י ט"ח מהל'
אבל ה"ל ח ספג פשן
כ טושיע' יודי ס' שפג
וקי' שפג פשן ב (רב)
אלפס כלן ונתיק' פיג דף
ל"ב.)
י ב מ"י וספג ס' טושיע'
סס ס' שפג פשן י':
א ד מ"י ס' שפג ס' ג
ספג ס' טושיע' סס
ס' שפג פשן ב (רב)
כ"ט):
יב ה ו מ"י פכ"ב מהל'
אסורי' כ"ה הל"א
ספג לאון ק' טושיע'
הש"ע ס' ככ פשן א
וטושיע' יודי ס' שפג
פשן ב:
חופות רי"ד
אמר רבסר בר פפא
א"י חסדא לא שנו אלא
שניתן מים ע"ג בשר
אבל לא ניתן מים ע"ג
בשר מידרבן. אמר רבא
ויבכר א"ע"ס שניתן מים
על גבי בשר מידרבן.
א"י פפא ובכפא א"ע"ס
שלא ניתן מים ע"ג בשר
לא מידרבן. ואלא דרב
חסדא היכי משכחת ליה
כגון מתא מחסיה דמפסא
מכפא ומפסא מברך. אמר
מר הוא יסן בין האנשים
וכי. מסייע ליה לרי' יוחנן
דאמר ר"י א"ע"ס שאמר
אין אבילות כמורד אבל
דברים שבבעיה נהג. פי'
י' ימי חתונת כשכפת
ימי הרגל הן לו. וספג
שחשמיש המטה הרי דבר
של צנעה שאין בני
העולם מרגישים אסור:
דרש ר"י ברי' דרבא
ממיה דרבא לא שנו
אלא שלא בעל שיצור
תוקפו אבל בעל אשתו
בעל עסקין וקתינ' הוא
ישן בין האנשים וכו'. כי
קאמר ר"י אמירסא נדה.
והא וכן קתינ' ה"ק נדה
מי שפירסה אשתו נדה
ולא בעל הוא ישן בין
האנשים ואשתו ישנה בין
הנשים פי' אבל [בעל]
כל נדה דעלמא מתקיים
בעלה בבית וכשמת אביו
של חתן או אמה של כלה
צריכי' שימור:

יוס מכלל דנכנס תוך ל' ותוך שבעה ודאי אסור כדמוכח הכא ומה שאמר לה כנה"ק לא היה זה כניסה אלא שידוכין צלמיה ונראה לרי"י ודאי אלו שיש לו בנים קטנים מותר לישא תוך ל' כדמשמע בעובדא דיוסף הכהן אבל אומן שאין לו בנים כלל אסור לישא עד לאחר שלשים כיון שאין יכול לבעול תוך שלשים וכן משמע במס' שמחות (פ"ו) דתינא כד"א כשיש לו בנים גדולים אבל אין לו בנים או שיש לו בנים קטנים מותר לישא אחרת לאחר ל' משמע דאסור אפי' לישא תוך שלשים ואע"ג דיש לו בנים קטנים מותר לישא תוך שלשים מ"מ נקט אחר שלשים משום אין לו בנים ור"ת ר"ל דבאין לו בנים אפי' לבעול שרי תוך שלשים אחר ל' משום פריה ורביה והיא דשמחות אינה מתישבת כפי' ונראה דביש לו בנים קטנים שרי לישא ואפי' אם היא נמי אבילה מפני שמפרנסת בניו ואע"פ שאפשר באחרת כדמוכח בעובדא דיוסף הכהן שהיתה אבילה מאחזתה ומיהו אין כל כך ראייה דשמא שאני התם לפי שהיא מרחם על בני אחותה יותר מאחרת ואע"ג דמן כפרק החולץ (יבמות דף מא. וס) כל הנשים ימארוסו חוץ מאלמנה מפני האיצול ולא מפליג מידי משמע שאסורה אפי' למי שיש לו בנים קטנים כשהיא אבילה התם משום דכללא הכי אסורה דלריכה להמנין ג' חדשים משום הנחנה ואור"ת דאפי' ממו אביו ואמו יכול לנטס אחר ל' והא דלמרי' כמובע דף קנ (ב): על כל הממס נכנס לבית המשטה אחר ל' על אביו ועל אמו אחר י"ב חדשים ה"מ כשאר שמחות אבל לישא אשה שהיא מלוה ימירה מותר ואפי' יש לו בנים משום שנאמר (קהלת יב) בנקר זרע [את] זרעך ולערב אל מנה ידך והיבא ראייה מדתינא סתם כל ל' יוס לנישואין ולא מפליג בין אביו ואמו לשאר קרובים משמע דככולהו לאחר ל' מותר וה"ר יוסף הניח ראייה לדבריו דמן כמסקת שמחות (פ"ט) כדדיח על כל הממס אסור לילך לבית המשטה עד שישלמו ל' יוס ועל אביו ועל אמו אסור כל שנים עשר חדש אפי' היה של מלוה אלמא שרי בכל משטה של מלוה וז"ע אי קאי נמי ארישא ושרי אפי' תוך ל' יוס: בג"מ ברתא מחסיה. תימה רב חסדא מאי דוחקיה לאוקומי בנתן מים על גבי בשר נוקמה בכפר א"ע"פ שלא נתן מים על גבי בשר ויש לומר משום דניחא ליה לרב חסדא לאוקמה ברוב עיריות שהן צינוניות וה"ק כגון מתא מחסיה ורוב עיריות ומסיה נקט נמי בכרייתא דמייתי ונתן מים על גבי בשר משום דאירי ברוב עיריות: מסייע י"ה ר"י יוחנן בו'. מועד וחתן משוה אותן ככ"מ כשהיא דתינא כפ"ק דמועד קטן (דף ו): וס) חתן שולח לו נגע ונתנין לו ז' ימי המשטה לו ולאצטילתו ולכסותו וכן כרגל ונתנין לו כל ימות הרגל: אבל דברים שצ' צינעא נהג. פי' חובה לעשות כן ולא רשות מדמייתי סיעתא מן הכרייתא וא"ת רב ושמואל דלמרי' כפרק בתרא דמועד קטן (דף ה.) דתשמיש המטה בשבת של ז' ימי אבילות רשות תיקשי להו כרייתא דהכא ואין סברא לתקן בין מועד לשבת ומקלין בשבת טפי אלא נראה לרי"י דרב ושמואל מפלגי בין חתן למועד ושבת אבל קשה דכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים משמע אפי' בשבת ופסקו ה"ג כ"י יוחנן ופירשו אע"ג דקימאין לן דבריה המיקל בצלל הי"מ בתנאי' אבל באמוראי לא ואורי' דודאי נראה דהלכה כרי' יוחנן מדאמר ה"ס הכא מסייע ליה לרי' יוחנן והלכת